ב"ה.

# מהו יופי אמיתי?

## דברים לשולחן שבת

## משיעורו השבועי של **הרב שניאור אשכנזי**

"ועיני לאה רכות ורחל הייתה יפת תואר ויפת מראה". בפסוק זה ישנן שתי שאלות מטרידות. ראשית, התורה "שבגנות בהמה טמאה לא דיבר הכתוב" - איך היא מזלזלת בבת ישראל ומספרת שעיניה של לאה מכוערות? הלא היה אפשר פשוט לכתוב "ורחל הייתה יפת תואר" ונבין לבד את ההבדל!

שנית: האם יעקב אבינו, בחיר האבות, באמת יפגע באחות הגדולה ויעדיף את אחותה רק בגלל שהיא יותר יפה? אנחנו מדברים על יעקב אבינו שהיה "מרכבה לאלוקות", א"כ חייבים לומר שיש כאן משהו עמוק יותר.

## יופי אמיתי

כשהתורה מדברת על "יופי", היא לא מתארת פנים יפות במובן הרגיל. היא מתארת שלימות. פנים שמשקפות רוממות רוח. יש הבדל בין יופי בהמי שמעורר יצר, לבין יופי נעלה שמעורר יראת שמים. רחל "יפת התואר" היא האדם השלם שנולד ישר. היא הצדיק שנולד בטהרה. היא הוותרנית למעלה משכל אנושי, שמוסרת את הסימנים והשתקנית שלא מגלה ללאה עד כמה וויתרה.

לעומתה, לאה ה"בוכה" היא הנאבקת והמתקנת את גורלה. הגמרא בבבא בתרא מסבירה ש"עיני לאה רכות" הוא לא גנאי, אלא שבח: "שהיתה יושבת על פרשת דרכים ומשאלת - גדול מה מעשיו? איש רע הוא מלסטם בריות. קטן מה מעשיו? איש תם יושב אוהלים. והיתה בוכה עד שנשרו ריסי עיניה".

לאה לא קיבלה את הגזירה שהיא תינשא לעשו הרשע. היא זעקה, התפללה, נאבקה - ובכך עיצבה את חייה מחדש. אם רחל היא ה'צדיק' שהולך בדרך שסללו עבורו, לאה היא בעלת התשובה שסוללת את דרכה ויוצרת את הטוב בעצמה.

כעת מובן מדוע יעקב רצה את רחל. הוא רצה אישה מושלמת וילדים מושלמים - לייסד את עם ישראל עם ילדים שהעונג הבסיסי שלהם הוא קדושה ויראת שמים וויתור לאחרים.

אבל ה' אמר: יעקב, לא בשביל זה בראתי את העולם . אני לא רוצה אנשים שאוספים מתנות, אני רוצה אנשים שהם עצמם המתנה .אנשים שייצרו את עולמם מחדש, שלא ישמרו את מה שקיבלו, אלא ירחיבו בלי סוף את מרחב הקדושה.

## צדיקים ובעלי תשובה

הרבי: "דרכי עבודת ה' נחלקות בכללות לשתי דרכים: צדיקים ובעלי תשובה. וזהו החילוק בין עבודת בני לאה ובני רחל... עשרת השבטים שהשתתפו במכירת יוסף, אינם בדרגה דיוסף ובנימין שהיו צדיקים מעיקרא, אבל ענייניהם של בני לאה הוא עבודת התשובה, כמובא במדרש שראובן הוא 'פתח בתשובה תחילה'".

רחל ילדה שני ילדים מושלמים כמותה, בגשמיות וברוחניות. יוסף שהיה יפה תואר ויפה מראה בגשמיות, וגם ברוחניות הוא "יוסף הצדיק" - הנער שעומד לבדו מול אשת פוטיפר. עוד יותר מובא על בנימין, שהוא האדם השלם בהיסטוריה. הגמרא (בבבא בתרא) אומרת: "ארבעה מתו בעטיו של נחש" - הם מתו רק בגלל שנגזרה מיתה בעולם, אבל בלא שום עוון, והראשון הוא "בנימין בן יעקב".

מנגד, לאה מייצרת את כל סוגי האתגרים הנפשיים של עם ישראל .ראובן הכעסן, שמעון ולוי "כלי חמס מכורותיהם ,"ויהודה ותמר ומכירת יוסף. אולם, ילדי לאה הם אלו שהביאו לעולם את התשובה. הם אלו שהבינו לראשונה את הסוד :הקשיים שלך הם המשימה שלך !יותר משהקב"ה אוהב קדושה - הוא אוהב את ההיפוך של היפך הקדושה לקדושה.

## אנחנו לא מושלמים

אנחנו לא מושלמים, אנו לא יפים. אבל הקב"ה לא רוצה מאיתנו מושלמות - הוא רוצה התמודדות. הוא רוצה שנהפוך את המר למתוק בעצמנו. בחייה, לאה נאבקה על כל הישג והשקיעה את כל כוחותיה להשיג אהבה. אולם בסופו של דבר, ההישגים של לאה הם פי כמה וכמה מאלו של רחל. לאה ילדה את מחצית השבטים וזרעה הצמיח את הכהונה והלוייה (לוי), את המלוכה (יהודה), את התורה (יששכר) ואת תומכי התורה (זבולון).

למה? כי מה שבנוי במאמץ - שווה יותר. החיים לא "נוחים", אבל הם "משתלמים" בצורה מדהימה, והטוב האמיתי לא בא מלשבת על הספה - הוא בא מיגיעה ופריצה. בסוף, הבריאה כולה תגיע לשלמותה בדיוק בגלל המאמץ הזה. כי הכל תלוי בתשובה - ביכולת שלנו להפוך את החושך לאור.

# שאלות לדיון משפחתי

## שאלות לבוגרים:

1. מתי לדעתכם צריך להשלים עם המצב הקיים ומתי לנסות לשנות אותו?
2. יופי הוא "שלימות" ולא רק מראה חיצוני. איך אתם מזהים "יופי אמיתי" באנשים?
3. הקב"ה רוצה טוב שבא מתוך חושך. האם יש לכם דוגמה אישית לכך?
4. "הקשיים שלך הם המשימה שלך" - האם אתם מרגישים כך?
5. "החיים לא נוחים אבל משתלמים" - האם זה נכון תמיד?

## שאלות לילדים:

1. לאה בכתה כי לא רצתה להינשא לאדם רע. מתי זה חשוב לבכות ולהתפלל על משהו?
2. האם קרה לכם פעם שהצלחתם לשנות משהו בגלל שהתאמצתם בתפילה?
3. יוסף ובנימין נולדו צדיקים, אבל בני לאה הפכו לצדיקים. מה יותר קשה?
4. האם קרה לכם שמשהו התחיל קשה אבל בסוף הבנתם שזה היה טוב?
5. "הקשיים שלך הם המשימה שלך" - מה זה אומר לכם?

# סיפור לשבת

**מספרים על יהודי שנמאס לו ממאבק החיים ברמה הרוחנית שנכנס לרבי מליובאוויטש לקבלת עצה והדרכה. "מה הטעם בכל העשייה שלי אם אינני מתקדם? אם אני נשאר אותה אישיות מורכבת שצריכה להילחם על כל מחשבה טובה ועשייה נעלית?" הוא שאל.**

**הרבי בתגובה התעניין ושאל אותו מה הוא עושה בחייו? - "אומנות יוקרה. אני מוכר ציורי יוקרה במיליוני דולרים למשפחות אצולה". הרבי התעניין על עסקה שהוא עשה לאחרונה, והוא סיפר שבימים האחרונים מכר בעשרה מיליון דולר, ציור שנקרא "השקיעה", עבודה שמדגימה ילד וילדה שצועדים על החוף מול השקיעה. הרבי שאל: "למה לא שלחו צלם אל החוף, שינציח ילד וילדה שצועדים מול השקיעה והצילום היה עולה דולר? הרי התמונה מדויקת מהציור והאומנות לא תשקף לעולם כמו התמונה? ".**

**האיש ענה: "רבי, מי מחפש דיוק, אנשים משלמים על הפתעה, על חידוש, עמל ויצירה. על אדם שמסוגל לברוא עולם במכחולו". חייך הרבי ואמר: "תקשיב לעצמך, אתה נבראת בצלם אלוקים ואם הינך רוצה לדעת ממה אלוקים נהנה - תקשיב ממה אתה נהנה. אנחנו לא מתפעלים מדיוק, אנחנו מתרגשים הרבה יותר ממהפך ופריצת דרך. זה בדיוק הנחת ששואב הקב"ה מהעשייה שלך: היא לא מושלמת, אבל מי מחפש שלמות? העשיה שלך היא חדשה, היא לא צפויה, היא נגד הזרם.**